

[Aksel Larsen.]

ligheden af ændringer i loven om civile værnepligtige, herunder lovens straffebestemmelser.

Indenrigsministeren: (Søren Olesen): Det ærede medlem hr. Aksel Larsen fremdrog som baggrund for sit spørgsmål den dom, der er overgået en værnepligtig, lærer Laurids Larsen, og det ærede medlem anførte, at Laurids Larsen i stedet for at møde til civil værnepligt, som han var indkaldt til, var i Østrig og dér i 20 måneder havde arbejdet ved et hjælpearbejde, så vidt jeg ved for ungarske flygtninge. Det kan naturligvis være meget prisværdigt at deltage i sådant hjælpearbejde, men efter min mening kan det ikke danne grundlag for fritagelse for at aftjene den værnepligt herhjemme, som andre må aftjene, og som man, hvis man ikke ønsker at aftjene den ved militæret, må aftjene ved civilt arbejde.

Nu var Laurids Larsen ikke i Østrig på det tidspunkt, han skulle indkaldes, for i så fald var der ikke sket nogen forfølgelse; i sådanne tilfælde venter myndighederne, indtil vedkommende kommer hjem. På det tidspunkt, han blev indkaldt, var han altså her i landet og fik foreholdt, hvordan loven er. Ikke desto mindre forlod han landet for at undgå at blive indkaldt, eller hvad man nu vil sige, og da han så kom tilbage, blev han naturligvis indkaldt på ny; da han atter nægtede at møde, blev han idømt straf, og derefter, da han stadig nægtede at møde, blev han idømt den sidste straf på 22 måneders fængsel.

Det er rigtigt, at der med hensyn til benådning er fastsat den bestemmelse i loven, at det kun kan ske, efter at to tredjedele af straffen er udstået. Når denne bestemmelse er indsat, hænger det sammen med, at hvis man ville benåde, efter at den halve tid var udstået, ville de, der vælger at tage denne straf, slippe med halv så lang tid som de, der går ind i det civile arbejde. Det har man altså ikke fundet rigtigt, og heri er jeg enig, da den straf, de pågældende bliver idømt, jo ikke helt må sidestilles med almindelig fængselsstraf, idet de det meste af tiden er i en eller anden arbejdslejr, f. eks. Kragshovede eller andre steder. Det eneste, de altså mister, er søndagsorlov og anden orlov, man

ellers får, men derude vil de få meget kortere tid end de øvrige.

Jeg har overvejet spørgsmålet nøje flere gange, men har ikke ment, der var grundlag for at stille forslag om ændring i loven, idet man må indrømme, at det, når man har tvungen værnepligt, også må være sådan, at de, der ikke ønsker at aftjene denne ved militæret, kan have deres samvittighed fri og blive overflyttet til civilt arbejde. Sådan har vi det heldigvis i vort demokratiske samfund; det har man ikke alle steder. Der er også steder, hvor de, der nægter at gøre militærtjeneste, bliver skudt, men her har vi jo indrømmet samvittighedsfrihed. Når man så skal give de pågældende en nogenlunde ens behandling, har man altså ment, at man var nødt til at lade det civile arbejde være af noget længere varighed for ikke at opfordre folk til at melde sig til civilt arbejde, uden at det virkelig er af samvittighedsgrunde.

Det ærede medlem henviser til retsforbundets stilling. Som bekendt ønsker vi, at militærtjenesten skal være frivillig, så ville hele spørgsmålet falde væk. Jeg mener, at det kun kan ordnes på den måde, at man betaler det indkaldte mandskab passende, således at man får så mange, som man ønsker indkaldt. Så bliver der ikke tale om at få pålagt hverken civilt arbejde eller strafarbejde.

Aksel Larsen: Jeg må tillade mig at gøre opmærksom på en misforståelse. Jeg har overhovedet ikke i min begrundelse af spørgsmålet talt om retsforbundet eller henvist til dets stilling og ved derfor ikke, hvorfor ministeren giver sig til at tale om retsforbundets stilling og krav.

Dernæst vil jeg sige, at jeg ved ikke, hvad det er for lande, hvor de, der nægter at gøre militærtjeneste, bliver skudt. Det kan godt være, de eksisterer, og hvis ministeren kender nogle og mener, at det har betydning for bedømmelse af sagen, kan vi selvfølgelig snakke om det.

Efter at have hørt ministerens svar føler jeg trang til at spørge ministeren om noget andet i samme forbindelse. Jeg har det indtryk, at loven om civil værnepligt er affattet således, at ministeren har temmelig rummelig fuldmagt i henhold til loven. Kunne mini-